

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De Potestate Imperatoris Ordinandi Regimen Bonorum Eccl. Imp. Immedd.

Geisler, Carl Heinrich

Goettingae, 1783

§. II. Constitutio causae

urn:nbn:de:bsz:31-95043

lium imperiale aulicum plerisque de caussis contra Capitulum decreuerat, erant confestim, qui de libertate bonorum ecclesiasticorum conclamarent, Augustumque summa cum omnium Capitulorum iniuria plus sibi sumere vociferarentur, quam ex legibus liceret. Quas voces cum latius spargi norim, ab his noui muneris initiis, quibus Deus faueat, non alienum arbitror, de potestate Imperatoris constituendi regimen bonorum ecclesiasticorum immediatorum nonnulla differere, si non omni forte vi sint destituta, quae in contrarium illi statuunt. Quod quemadmodum verecunde fiet ac sine cuiusquam adpellatione, ita nec mihi inuidiae, neque offensionis aliis, quorum bene multos quam maximi facio, futurum esse confido, ratus nempe, hanc talem disputationem, si vel maxime nihil admodum noui aut exquisiti contineat, quod omnino ab hac tenuitate mea expectari non potest, hoc inprimis tamen tempore non prorsus inanem videri posse.

§. II.

Constitutio caussae.

Id igitur acturo quaerendum est, *an, quatenus et quomodo* Imperatori liceat definire modum regendorum et administrandorum bonorum ecclesiasticorum, quae, si ad imperium referuntur, immediata dici solent. Neque enim huc pertinent ea omnino omnia, quae in eiusmodi bonis primariis precibus, alimentis aliisque huius generis rebus decernendis potest, sed suscipitur sermo de bonis ecclesiarum ipsis, atque eo quidem sensu, quo legibus

bus imperii publicis *) dicuntur, h. e. late de omni genere, quod ab ecclesiis habetur, adeo vt amplectatur quoque, quae ius canonicum strictim et compressè ecclesiastica vocat, h. e. quae religionibus proprie dicata sunt, ac fundum quasi et dotem ecclesiae constituunt. Id quod eo adcuratius admonendum videtur, quo maior pars futurae disputationis ab hac notione pendet, quoue saepius exinde hac in causa peccatur. Hinc enim multi eam maxime ingrediuntur viam, vt, quod soli iuris canonici auctoritati inhaerent, id saltem bonorum ecclesiasticorum genus, quod iure canonico vocatur, imperio ciuili subtrahere cupiant, nouique adeo in illa, quam indigni, controuersia multos inprimis hanc ob rationem moleste tulisse, quod quasi quodam iure suo Imperator sine discrimine omnem fundum episcopalem atteri vetuisset. Qui si redissent ad principia ciuilia, cogitassentque inprimis, aliam esse ex iure canonico bonorum ecclesiasticorum notionem, aliam ex legibus, quae potissimum sequendae sunt, imperii publicis, legissentue, quae reuerendissimus olim BEHLENIVS **) ex instituto, vt videtur, contra STRAVSSIVM ***) , cuius quippe ex pharetra non caute satis excussa vt plurimum tela repetunt, de hac bonorum ecclesiasticorum adpellatione disputauit, facile intelligere poterant, non esse, quod Consiliarios Augustales iniuriae cuiusdam temere adcularent. Sed hanc ad rem paullo post redibo.

A 2

§. III.

*) v. c. I. P. art. V. §. 14.   ***) ap. EYMD. loc. cit. To. I.
 **) ap. SCHMIDTIVM in Thef. p. 570. sqq.
 iur. eccles. To. VI. p. 122.